

ОТЧИТАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

„В училището на живота, неуспяващите не ги оставят да повтарят”

Емил Кротки

Финансовият резултат е счетоводно понятие, който се третира като печалба, когато е положителен и като загуба когато е отрицателен.

Данъци от печалбата са употребени съгласно СС12 Някои значения за финансовия резултат¹.

Счетоводна печалба или загуба – печалбата или загубата, определена като разлика между приходите и разходите от отчета за приходите и разходите, преди приспадане на разхода за данъци от печалбата.

Данъчната печалба (загуба) за даден период, определена съгласно установените от действащото законодателство правила, на основата на която се определя размерът на дължимите (възстановимите) данъци.

Печалбата отразява по – големия размер на приходите над разходите, а загубата обратно по – големия размер на разходите над приходите.

¹ СС12 Данъци от печалбата ДВ бр.30/7.04.2005г.

1. СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕЗУЛТАТИ

Всяка година предприятието формира финансовия си резултат от различни източници, като с най-голям относителен резултат са продажбите на продукцията, стоки и услуги. Сметките, отчитани различните видове приходи се приключват със сметка 123 печалби и загуби. Когато резултатът е печалба сметките се дебитират, а при загуба се кредитират в кореспонденция със сметка 123.

При печалба:

<i>Д-т</i>	701	Приходи от продажба на продукцията
<i>Д-т</i>	702	Приходи от продажба на стоки
<i>Д-т</i>	703	Приходи от продажба на услуги
<i>Д-т</i>	704	Приходи от финансираня
<i>Д-т</i>	705	Приходи от продажба на дълготрайни активи
<i>Д-т</i>	709	Други приходи от дейността
<i>К-т</i>	123	Печалби и загуби

При загуба:

<i>Д-т</i>	123	Печалби и загуби
<i>К-т</i>	701	Приходи от продажба на продукцията
<i>К-т</i>	702	Приходи от продажба на стоки
<i>К-т</i>	703	Приходи от продажба на услуги
<i>К-т</i>	704	Приходи от финансираня
<i>К-т</i>	705	Приходи от продажба на дълготрайни активи
<i>К-т</i>	709	Други приходи от дейността

Като източник на печалба са финансовите и извънредните приходи.

<i>Д-т</i>	721	Приходи от лихви
<i>Д-т</i>	722	Приходи от съучастие
<i>Д-т</i>	723	Приходи от операции и финансови активи
<i>Д-т</i>	724	Приходи от валутни операции
<i>Д-т</i>	725	Приходи от последващи оценки на финансови активи и инструменти
<i>Д-т</i>	729	Други финансови приходи
<i>Д-т</i>	99	Други извънредни приходи
<i>К-т</i>	123	Печалби и загуби

Финансовите и извънредните разходи намаляват печалбата.

<i>Д-т</i>	123	Печалби и загуби
<i>К-т</i>	621	Разходи за лихви
<i>К-т</i>	623	Разходи по операции с финансови активи и инструменти
<i>К-т</i>	624	Разходи по валутни операции
<i>К-т</i>	625	Разходи от последващи оценки на финансови активи и инструменти
<i>К-т</i>	629	Други финансови разходи
<i>К-т</i>	699	Други извънредни разходи

Полученото салдо по сметка 123 Печалби и загуби (печалба или загуба) трябва да бъде равно на разликата между общите приходи и общите разходи на отчета за приходите и разходите преди данъчното облагане.

2. ОБЛАГАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

Получената за отчетния период печалба се облага съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане².

В закона се предвижда преобразуване на печалбата или загубата въз основа на това, че този закон не признава някои разходи и приходи.

В ЗКПО се предвижда данъчно задължените субекти да правят авансови вноски.

<i>Д-т</i>	452	Разчет за данък печалба
<i>К-т</i>	503	Разплащателна сметка в лева

Данъчните субекти плащат и т. нар. алтернативни данъци съгл. Чл.204 и чл.216 (10%) с които, не се преобразува финансовия резултат.

<i>Д-т</i>	606	Разходи за данъци, такси и др.подобни плащания
------------	-----	--

или

<i>Д-т</i>	609	Други разходи
<i>К-т</i>	459	Други разчети с бюджета и с ведомства

Данъчната основа се получава чрез преобразуване на счетоводната печалба или загуба с прибавяне или изваждане на данъчно признати или непризнати приходи и разходи.

В ЗКПО в сила от 01.01.2007г. е въведена категорията „счетоводен финансов резултат” вместо „финансов резултат преди данъчното преобразуване” както беше в предишния закон.

Разликите между счетоводния и данъчен финансов резултат са:

---

² ЗКПО, ДВ бр.105/22.12.2006г. посл. Изм. ДВ бр.95/1.12.2009г.

- А) Постоянни данъчни разлики
- Б) Временни данъчни разлики
- А) **Постоянни данъчни разлики**

1. Непризнати разходи

- а) разходи за дарения извън освободените данъчно третиране дарения по чл.31 от ЗКПО. Вместо облагане с данък върху разходите, непризнатите дарения участват в преобразуване на счетоводния финансов резултат.
- б) разходите за начислен ДДС или непризнат данъчен кредит с изключение на начисления данък на дерегистрация.
- в) разход за данък, който подлежи на удържане при източника.
- г) разходите за липси, доколкото не е начетено виновно лице, а са отчетени за сметка на предприятието не се признават за данъчни цели, това се отнася за дълготрайни и краткотрайни активи.

Бракуването на материални запаси са непризнати разходи, с изключение на брак поради непреодолима сила.

2. Непризнати приходи

Не се признават в данъчно отношение (намаляват се от счетоводния финансов резултат при преобразуването) следните приходи:

- а) приходи от дивиденди, изплащани от местни и чуждестранни юридически лица от държави-членки на ЕС.
- б) приходи от лихви върху надвнесени публични задължения, както и върху невъзстановен в срок ДДС.

- в) приходи, възникнали по повод на непризнати разходи вкл. и по повод на липси на брак на активи до размер на непризнатия разход.

Признати разходи за дарения

Те се ограничават до 10% от счетоводната печалба, до 50%, когато дарението е в полза за лечение на деца и до 15% за дарения, направени по Закона за меценатството.

Б) Временни данъчни разлики

1. Намаляеми временни разлики

- а) разходите, които представляват доходи на местни физически лица (с изключение на доходите от основно и допълнително трудово възнаграждение и на доходите на едноличния търговец) и не са изплатени до 31 декември, не се признават в годината на счетоводното им отчитане, а в годината на изплащането им.
- б) когато са обложени с данък провизии, а в годината на тяхното изплащане е преустановило дейността си вместо намаление на финансовия резултат се възстановява от бюджета внесения данък.
- в) обявяване на контрагент в ликвидация или в несъстоятелност е отпаднало като основание за обратно действие на временната разлика от обезценка на вземания.

Пример за определяне на корпоративния данък

Предприятие има счетоводна печалба 60000лв.

Временни разлики, с които се увеличава финансовия резултат при преобразуването на счетоводната печалба са:

Увеличаване на финансовия резултат

1. Счетоводна печалба	60000лв.
2. Временни разлики с които се увеличава печалбата	+4100лв.
3. Временни разлики с които се намалява финансовия резултат – дарение	800лв.
4. Облагаема печалба с временните разлики	63300лв.
5. Дължим корпоративен данък 10%	6330лв.

Счетоводни статии за корпоративния данък

<i>Д-т</i> 123	печалби и загуби от текущата година	6330
<i>К-т</i> 452	Разчети за корпоративен данък	6330

Начислени данъци за сметка на увеличените временни разлики ($4100 \times 10\%$)

<i>Д-т</i> 497	Разчети по отсрочени данъци	410
<i>К-т</i> 452	Разчети за корпоративен данък	410

Начислени данъци за сметка на намалени данъчни временни разлики

<i>Д-т</i> 452	Разчети по корпоративен данък ($800 \times 10\%$)	80
<i>К-т</i> 490	Разчети по отсрочени данъци	80

ЛИТЕРАТУРА

1. Душанов Ив., Курс по счетоводство на предприятието, Ромина, С., 2008г.
2. Косев Д., Двустранно фирмено счетоводство, Софттрейд, 2007г.

НОРМАТИВНА БАЗА

ЗКПО ДВ бр.105/22.12.2006г. посл. Изм. ДВ бр.95/01.12.2009г.

СС12 Данъци от печалбата и СС18 Приходи ДВ бр.30/07.04.2005г.